

Miten hyvä Kulttuurikopla toimii?

by Arts for Young Audiences, Norway (Kulturtanken)

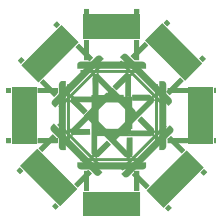
Suurkiitokset siitä, että haluat toimia oppilasjärjestelijänä! Voimme luvata sinulle monia jännittäviä tehtäviä, uusia kokemuksia ja paljon oppimista.

Tässä työkalupakissa kutsumme oppilaitokseesi tulevia esiintyjä nimellä *esiintyvä taiteilija*. He voivat kutsua itseään esimerkiksi muusikoksi, näyttelijäksi, taiteilijaksi tai esiintyjäksi. Esiintyvät taiteilijat tarjoavat sinulle ja opiskelutovereillesi esittävän taiteen elämyksiä mm. musiikissa, teatterissa, tanssissa ja sirkuksessa.

Sinun roolisi kulttuurikoplan jäsenenä on erittäin tärkeä, jotta vierailut sujuisivat mahdollisimman hyvin.

Photo: Kulturtanken/Erik Brandsborg

SISÄLTÖ

Valmistautuminen	3
• Etsi tietoa	3
• Ymmärrä tarpeet	3
• Ota yhteyttä	3
Kahvi	4
Isännöinti / emännöinti	4
• Mitä sinun pitäisi muistaa?	4
• Ota selvää taiteilijoiden tarpeista	5
• Ylitä odotukset!	5
Yleisön hallinta	5
• Valmistelut	5
• Sisääntulo	6
• Tapahtuman aikana	6
• Tapahtuman jälkeen	7
Käsitteitä	8
Käyttösuosituksia	10

Valmistautuminen

Hyvä valmistautuminen on tärkeää, kun aiot toimia järjestäjänä ja vastaanottaa esiintyviä taiteilijoita kouluusi. Jos ongelmia ilmenee, hyvällä valmistautumisella niihin on helpompi löytää ratkaisuja.

Etsi tietoa

Etsi asiaankuuluvat nettisivut tai tiedotusmateriaali, josta voit lukea tulevan tuotannon sisällöstä, saada tietoa esiintyjistä ja muista käytännön asioita, joista on tärkeää tietää.

Tarpeiden ymmärtäminen

Yritä ymmärtää, mitä taiteilijat tarvitsevat. Lue kaikki materiaali tuotannosta huolellisesti. Käytä muistikirjaa ja tee muistiinpanoja. Saat myös kätevän tarkistuslistan, jota voit käyttää ennen vierailua ja sen aikana.

Vinkkejä tärkeisiin asioihin:

- Vierailun päivämäärä.
- Kuinka kauan esitys kestää ja onko samana päivänä useampia esityksiä.
- Roudausaika.
- Kuljetusavun tarve.
- Yleisöluvut.
- Toiveita tilaan.

Ota yhteyttä

Ota yhteyttä esiintyvään taiteilijaan ennen vierailua, jos sinulla on kysyttävää tai haluat kertoa heille jostain. Kulttuurikontaktilla on päävastuu yhteyksistä taiteilijoiden kanssa, joten varmista, että olette yhteistyössä ja sopikaa siitä, mitä sinun tulee tietää ja keneen ottaa yhteyttä. Monet taiteilijat ottavat yhteyttä kulttuurikontaktiin ennen saapumistaan.

Muista:

- Esittele itsesi, kun otat yhteyttä. Kerro nimesi, koulusi nimi ja kyseessä oleva esitys. Sinun tulee myös kertoa, että olet osa kulttuurikoplaa.
- Jos vierailun aikana on ruokatarjoilu, taiteilijoiden tulisi olla tästä informoituja. Muista kysyä, onko heillä allergioita tai erityisruokavalioita, jotka on otettava huomioon.

Kahvi

Useimmat ihmiset ajattelevat, että on mukavaa, jos heille tarjotaan jotain juotavaa. Kahvi on erittäin tärkeä osa päivää monille aikuisille, mutta he voivat haluta myös jotain muuta, kuten teetä, vettä tai mehua. Pyydä aikuiselta apua, jos et ole keittänyt kahvia aikaisemmin.

Isännöinti / emännöinti

Isäntänä / emäntänä tai kulttuurikoplan jäsenenä toimiminen on keskeinen tehtävä tapahtuman aikana! Vieraanvaraisuus on tärkeää, jotta taiteilijoiden vierailu sujuu mutkattomasti.

Mitä sinun pitäisi muistaa?

Tässä muutamia vinkkejä:

- Opi taiteilijoiden nimet ja käytä niitä, kun toivotat heidät tervetulleiksi.
- Tapaa taiteilijat ovella tai parkkipaikalla sovittuna aikana. Näin he eivät tuhlaa arvokasta aikaa etsiessään sinua.
- Kerro heille, kuka olet ja että olet valmis auttamaan.
- Muista antaa taiteilijoille tärkeitä käytännön tietoja.

Tärkeää käytännön tietoa taiteilijoille:

- Missä tilassa tapahtuma järjestetään.
- Missä ovat taukuhuone, pukukoppi ja WC.
- Miten yleisön hallinta on suunniteltu.

Photo: Kulturtanken/Erik Brandsborg

Ota selvää taiteilijoiden tarpeista

Vinkkejä mitä kysyä taiteilijoilta ennen tapahtumaa:

- Miten kulttuurikopla voi auttaa heitä parhaalla mahdollisella tavalla päivän aikana?
- Haluatko, että olemme läsnä valmisteluissa ennen tapahtumaa?
- Haluatko kahvia tai jotain muuta juotavaa?
- Haluatko, että teidät juonnetaan lavalle, ja onko jotain erityistä, mitä haluat meidän yleisölle sanovan?
- Sopiiko teille, että sanomme muutaman sanan yleisölle esityksen jälkeen?
- Onko sinulla kommentteja tai ehdotuksia yleisön hallinnasta?

Ylitä odotukset!

Kaikki arvostavat hyvää vastaanottoa. Sillä ei ole väliä, teetkö tai sanotko jotain väärin. Ole oma itsesi ja käytä maalaisjärkeä, jos kohtaat ongelmia. Hyvä vastaanotto jää taiteilijalle mieleen, ja se tekee päivästä paremman kaikille.

Yleisön hallinta

Yleisö on tärkeä osa tapahtuman onnistumisessa. Kulttuurikoplana sinun on varmistettava, että kaikki saavat hyvän kokemuksen. Yleisön hallinta voi olla melko kaottista ja siksi onkin tärkeää tehdä hyvä suunnitelma.

Valmistautuminen

Esiintyvät taiteilijat ovat asiantuntijoita ja tietävät miten tarjota yleisölle hienoja kokemuksia. Siksi on tärkeää kuunnella, mitä taiteilijat ajattelevat yleisön hallinnasta. Joidenkin mielestä on mukavaa, jos kulttuurikopla hoitaa erilaisia tehtäviä ja asioita, joita matkan varrella saattaa nousta esiin. Toiset tekevät mieluummin useimmat asiat itse. Myös tapahtuman luonne vaikuttaa siihen, kuinka paljon apua esiintyjät tarvitsevat.

Vinkkejä asioihin, jotka haluat ehkä selvittää:

- Millaisena esiintyjät haluavat yleisön olevan tapahtuman aikana? Pitäisikö heidän olla aktiivisia ja osallistuvia vai hiljaisia ja kuuntelevia?
- Minkälaisissa tilanteissa tapahtuman aikana taiteilijat toivovat sinulta apua?
- Mikä on heidän mielipiteensä suunnitelmasta yleisön hallinnan suhteen?
- Mitä taiteilijat ajattelevat oppilaista, jotka tulevat puhumaan tai kysymään kysymyksiä tapahtuman jälkeen?

Sisääntulo

Osa esityksistä on pieniä ja ne järjestetään luokkahuoneessa ja osa isompia ja ne vaativat jumppasalin, auditorion tai muun isomman tilan. Olipa esiintymispaikka mikä tahansa, on tärkeää, että taiteilijat osaavat valmistautua siihen hyvin. Kulttuurikopla voi olla tässä tarvittaessa apuna, mutta samalla esiintyjille on hyvä antaa omaa rauhaa valmistautumisessa.

Tässä muutamia vinkkejä:

- Älä päästä sisään ketään, jolla ei ole mitään tekemistä tapahtuman kanssa ennen kuin kaikki on valmista. Yleisön sisäänpääsy voi alkaa vasta sitten, kun esiintyjät antavat siihen luvan.
- Luo suunnitelma tai istumakartta, josta näet, minkä luokkien pitäisi istua missä. Voit myös järjestää luokat istumajärjestyksen mukaisesti jonoihin jo esiintymistilan ulkopuolella.
- On suositeltavaa päästää ensin sisään he, joiden pitäisi istua eturivissä. Tämän jälkeen voidaan täyttää loput huoneesta samalla tavalla rivi riviltä.
- Jos paikalla ovat samanaikaisesti sekä nuoremmat että vanhemmat oppilaat, on suositeltavaa antaa nuorten opiskelijoiden istua edessä.
- Varmista, että kaikki, myös opettajat, sammuttavat kännykkänsä tai laittavat ne äännettömälle.

Tapahtuman aikana

Tapahtuman alkaessa on tärkeää, että taiteilijalta saamasi tiedot otetaan huomioon.

Tässä muutamia vinkkejä:

- Jos joku häiritsee tapahtuman aikana, ei kannata yrittää kuiskata heille etäältä, sillä silloin sinäkin häiritset esitystä. Mene sen sijaan hiljaa heidän luokseen ja pyydä heitä ystävällisesti olemaan hiljaa.
- Osa yleisöstä saattaa unohtaa pelisäännöt helposti ja tarvita useamman muistutuksen olla hiljaa. Joskus tilannetta voi auttaa se, että menet istumaan heidän viereensä tai lähelle. Joskus pieni selkään taputus tai vilkaisu on yhtä tehokas kuin sanat.
- Jos joku myöhästyy tai tarvitsee wc:tä, saata heidät esiintymistilan ovelle ja sulje se hiljaa ja varovasti.
- Pyydä apua opettajalta tai muulta yhteyshenkilöltä, jos jokin tuntuu liian vaikealta.
- Jos opettajat tai muut aikuiset tekevät esityksen aikana muita asioita, heille voi myös muistuttaa, että he ovat esikuvina oppilaille.

Tapahtuman jälkeen

Tapahtuman päätyttyä on tärkeää, että sinulla on yhtä hyvä suunnitelma salista poistumiseen, kun sinulla oli sinne saapumiseen. On luonnollista, että uloslähtö on meluisampaa. Osa oppilaista saattaa olla levottomia istuttuaan pitkään paikallaan ja he haluavat kiirehtiä välitunnille, kun taas toiset tuntevat tarvetta keskustella siitä, mitä ajatuksia kokemuksesta heräsi.

Tässä muutamia vinkkejä:

- Laita valot päälle.
- Mene salin eteen ja sano kiitos taiteilijoille. Voit myös rohkaista yleisöä antamaan ylimääräiset aplodit.
- Jos esiintyvillä taiteilijoilla ei ole mahdollisuutta puhua yleisön kanssa jälkeenpäin, oppilaille voi kertoa tästä.
- Jos tiedät, että jälkityömateriaalia on tehty, voit ilmoittaa siitä oppilaille.
- Ohjaa oppilaita poistumaan luokka ja rivi kerrallaan. Varmista, että ovi on auki.
- Tarjoa esiintyjille apua roudauksessa.

Photo: Marked for Musikk / Frank Tindvik

Käsitteitä

Kulttuurikoplassa saatat kohdata sanoja ja käsitteitä, jotka ovat sinulle tuntemattomia tai vaikeita tulkita. Tässä on lyhyt selitys joistakin usein käytetyistä termeistä.

Tuotanto

- Taiteilijoiden valmistama esitys, jonka koulusi on valinnut.

Esiitys

- Esiitys viittaa tuotannon yhteen esityskertaan. Samalla tuotannolla voi olla useita esityksiä koulussasi (esim. esitys ennen lounasta ja uusi esitys lounaan jälkeen). Jotkut esitykset voivat kestää tunnin, toiset voivat kestää koko päivän.

Esiintyjä

- Esiintyjä voivat olla esiintyvät taiteilijat, tilaisuuden juontajat tai teknikot, jotka joko tulevat käymään koulullasi tai sinä käyt heidän luonaan.

Kulttuurikontakti

- Aikuinen koulullasi, jolla on päävastuu kaikista esittävän taiteen vierailuista.

Kulttuurikopla

- Se olet sinä!

Photo: Kulturtanken/Lars Opstad

Roudaus

- Varusteiden, lavastuksen yms. kantaminen ja asentaminen ennen tapahtumaa sekä purkaminen tapahtuman jälkeen.

Kantoapu

- Oppilaat ja opettajat, jotka auttavat esiintyjä kantamaan välineitä.

Tilan pimentäminen

- Peitä kaikki ikkunat niin, ettei valoa pääse huoneeseen.

Työpaja

- Jotain, johon osallistut taiteilijoiden kanssa.

Rider

- Lista esiintyjien erilaisista tarpeista. Esimerkiksi ruoka, juomat ja tekniset laitteet.

PA-laitteet

- Suuret kaiuttimet. Ne seisovat usein lavojen vieressä ja ovat suunnattu yleisöä kohti.

Äänimikseri

- Mikseri, johon instrumentit ja mikrofonit ovat kytkettynä. Johdot kulkevat mikseristä PA-laitteistoon.

Kierto

- Ikävä ääni, jos mikrofoni menee liian lähelle kaiutinta.

Ilmaisumuodot

- Esittävän taiteen eri muodot, joita koet vierailujen aikana.

Käyttösuosituksia

Tämä työkalupakki on suunniteltu käytettäväksi [norjalaisten opetusvideoiden HOW TO](#), 1-5 kanssa. Jokaisen videon kesto on 3-6 minuuttia. Videot kannattaa katsoa oikeassa järjestyksessä ja käyttää työkalupakin vastaavaa lukua niiden kanssa.

